

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **M. N.**, bývajúci v P., Č., zastúpený JUDr. T. P., advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom v Ž., proti žalovanému: **S. r.**, za ktorú koná Ú. G., K. a K. S. r., B., o **náhradu škody**, ktorá vec sa viedla na Okresnom súde Žilina pod sp.zn. 12 C 235/2003, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 18. októbra 2007 sp.zn. 5 Co 203/2006, takto

r o z h o d o l :

Mimoriadne dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi, na účet jeho zástupkyne JUDr. T. P. v S. S., a.s., číslo: X., do troch dní náhradu trov dovolacieho konania v sume 3 272,17 €.

O d ô v o d n e n i e

Generálny prokurátor Slovenskej republiky (dovolateľ) napadol mimoriadnym dovolaním „rozsudok Okresného súdu Žilina zo 17. februára 2006 č.k. 12 C 235/03-225 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 18. októbra 2007 sp.zn. 5 Co 203/2006“. Uviedol, že tak robí na podnet žalovaného z dôvodu, že predmetnými rozhodnutiami bol porušený zákon a vyžaduje to ochrana práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Mimoriadne dovolanie odôvodnil dovolacími dôvodmi podľa § 243f ods. 1 písm. b/ a c/ Občianskeho súdneho poriadku, zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (O.s.p.). Podľa dovolateľa súdy nesprávne ustálili splnenie podmienok vzniku zodpovednosti za škodu podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Žalobca navrhol mimoriadne dovolanie odmietnuť z dôvodu, že bolo zrejme podané po lehote, neoprávnenou osobou, resp. že neboli splnené procesné predpoklady jeho podania, alternatívne ho zamietnuť, pretože ním napadnuté rozhodnutia súdov sú správne.

Žalovaný navrhol mimoriadnemu dovolaniu vyhovieť a zrušiť ním napadnuté rozhodnutia súdov a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), s prihliadnutím aj na obsah vyjadrenia žalobcu, osobitne skúmal, či mimoriadne dovolanie bolo podané včas a na to oprávnenou osobou.

Zo spisu Okresného súdu Žilina sp.zn. 12 C 235/2003 dovolací súd zistil, že podľa doložky právoplatnosti na origináli rozsudku odvolacieho súdu (č.l. 307 spisu), nadobudlo toto rozhodnutie právoplatnosť dňa 18. apríla 2008. Posledným dňom jednoročnej lehoty na podanie mimoriadneho dovolania (§ 243g O.s.p.), keďže jej koniec pripadol na sobotu (18. apríl 2009), bol podľa § 57 ods. 2 O.s.p. deň 20. apríl 2009. Generálny prokurátor podal mimoriadne dovolanie osobne na dovolacom súde dňa 20. apríla 2009, teda včas, v lehote jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu. Pri určení času právoplatnosti mimoriadnym dovolaním napadnutého rozhodnutia bolo potrebné vychádzať z informácie o dátume právoplatnosti rozhodnutia súdu poskytnutej súdom (doložka právoplatnosti) a nie z dohadov, z ktorých vychádza žalobca, keď tvrdí, že „nie je daný rozumný dôvod, aby táto písomnosť nebola doručená orgánu konajúcemu za Slovenskú republiku v rovnaký deň ako právnej zástupkyňi žalobcu alebo s minimálnym časovým odstupom nepresahujúcim 1-2 dni“. Keďže súčasťou princípov právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj oprávnené očakávanie subjektov práv, že príslušné orgány štátu budú konať a rozhodovať podľa platných právnych predpisov a že tieto budú správne vykladať a aplikovať, nie je udržateľné, aby dobromyseľný účastník dovolacieho konania (generálny prokurátor) spoliehajúci sa na správnosť informácie o dátume právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu poskytnutej súdom, prišiel o súdnu ochranu následkom pochybenia, ktorého sa dopustil súd (k tomu podrobnejšie pozri napr. I. ÚS 1/03, I. ÚS 118/07 a pod.). Nie je preto možné prisvedčiť žalobcovi, že mimoriadne dovolanie nebolo podané v zákonnej lehote.

Dovolací súd nepovažuje za opodstatnenú ani námietku žalovaného, že mimoriadne dovolanie nepodal ten, komu zákon také oprávnenie zveruje (generálny prokurátor), ale v jeho

zastúpení iný prokurátor generálnej prokuratúry (prvý námestník generálneho prokurátora), ktorý ale nepreukázal poverenie na takéto konanie. Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre, generálny prokurátor riadi a kontroluje činnosť všetkých prokuratúr vrátane vojenských prokuratúr. Na plnenie úloh vydáva služobné predpisy, príkazy a pokyny, ktoré sú záväzné pre všetkých prokurátorov, právnych čakaťov prokuratúry a ostatných zamestnancov. Podľa čl. 4 bod 1. príkazu generálneho prokurátora Slovenskej republiky z 27. februára 2006, por.č. 5/2006, prvý námestník generálneho prokurátora okrem vecí podľa článku 3 schvaľuje a podpisuje v zastúpení generálneho prokurátora mimoriadne dovolania v občianskoprávných veciach a ich späťvzatie.

Po zistení, že mimoriadne dovolanie bolo podané včas osobou oprávnenou na tento opravný prostriedok (§ 243g O.s.p.), dovolací súd preskúmal vec bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie treba odmietnuť, pretože neboli splnené zákonné procesné predpoklady na jeho podanie.

Ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f), a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie (§ 243e ods. 1 O.s.p.).

Citované ustanovenie priznáva generálnemu prokurátorovi procesné oprávnenie podať mimoriadne dovolanie vtedy, ak sú splnené (okrem procesných podmienok) aj ním ustanovené procesné predpoklady na podanie tohto mimoriadneho opravného prostriedku. Generálny prokurátor môže podať mimoriadne dovolanie

- na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu, alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu,
- na základe zistenia, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon,
- ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu

- a ak túto ochranu nemožno dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

Tieto predpoklady musia byť splnené kumulatívne (pozri dikciu ustanovenia § 243e ods. 1 in fine O.s.p.). Ak uvedené zákonné predpoklady nie sú splnené, treba mať za to, že generálny prokurátor nebol oprávnený podať tento mimoriadny opravný prostriedok; ak ho napriek tomu podal, dovolací súd ho musí ako neprípustný odmietnuť [§ 243b ods. 5, § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p., v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.].

Pri skúmaní, či sú splnené uvedené procesné predpoklady mimoriadneho dovolania, je potrebné si uvedomiť, že mimoriadne dovolanie predstavuje výnimku z pravidla stability súdneho rozhodnutia, vyjadreného jeho právoplatnosťou. Podstatou tejto výnimky je účel mimoriadneho opravného prostriedku, ktorým je jeho výnimočné použitie, s cieľom presadiť vecnú správnosť a spravodlivosť súdneho rozhodnutia v odôvodnených prípadoch. Mimoriadne dovolanie ale môže splniť uvedený účel iba vtedy, ak sú splnené kritéria akceptovateľnosti jeho úpravy.

Jedným z vyššie uvedených procesných predpokladov na podanie mimoriadneho dovolania je, že ochranu práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Vymedzenie tohto predpokladu teda znamená, že mimoriadne dovolanie nemožno podať, ak ochranu možno dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, napr. návrhom na obnovu konania, dovolaním podaným účastníkom konania, návrhom na zrušenie uznesenia o predbežnom opatrení, ako aj v prípadoch, keď zrušenie alebo zmenu rozhodnutia možno dosiahnuť inak.

Dovolaciemu súdu rozhodujúcemu o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora je známe, že proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 18. októbra 2007 sp.zn. 5 Co 203/2006, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Žilina zo 17. februára 2006 č.k. 12 C 235/03-225, žalovaný podal dovolanie, prípustnosť ktorého založil odvolací súd svojím rozhodnutím podľa § 238 ods. 3 O.s.p. O dovolaní žalovaného dovolací súd koná pod sp.zn. 2 Cdo 210/2008; uznesením zo 16. decembra 2008 sp.zn. 2 Cdo 210/2008 odložil vykonateľnosť rozsudku Krajského súdu v Žiline z 18. októbra 2007 sp.zn. 5 Co 203/2006 do rozhodnutia v dovolacej veci. Z uvedeného vyplýva, že ochranu práv a zákonom chránených záujmov žalovaného možno teda dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, ktorú možnosť žalovaný i využil.

Z týchto dôvodov dovolací súd mal za to, že generálny prokurátor nebol oprávnený podať v danej veci mimoriadny opravný prostriedok. Vzhľadom na uvedené dovolací súd mimoriadne dovolanie odmietol (§ 243b ods. 5, § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p., v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.).

O trovách konania o mimoriadnom dovolaní dovolací súd rozhodol podľa § 148a ods. 1 a 2 O.s.p., podľa ktorého generálnemu prokurátorovi v konaní o mimoriadnom dovolaní nemôže byť uložená povinnosť nahradiť trovy konania a povinnosť nahradiť trovy takého konania má ten, kto podal podnet na podanie mimoriadneho dovolania. V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Úspešný účastník v dovolacom konaní podal návrh na uloženie povinnosti nahradiť mu trovy tohto konania v sume 6 543,38 € za dva úkony právnej služby (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd mu priznal náhradu, ktorá spočíva v odmene advokátky za jednu právnu službu, ktorý poskytla žalovanému vypracovaním vyjadrenia z 15. júna 2009 k mimoriadnemu dovolaniu (§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Sadzbu tarifnej odmeny určil podľa § 10 ods. 1 tejto vyhlášky vo výške 2 743,89 € (486,29+340x6,64), čo s 19 %-ným DPH a náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu (§ 1 ods. 3 a § 16 ods. 3 tejto vyhlášky (t.j. 6,95 €), predstavuje spolu 3 272,17 €.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. novembra 2009

JUDr. Ladislav Górasz, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková